

دوجو تابتا ايفير عانتما :مهدفه أسلج

مِحْرًا نَمَحْرًا لَآلِهٖ مَسْبُوبًا
 نَيْمَلَاعِلًا بَرَّ لَآلِهٖ دُمَحْلًا
 نَيْرِهَاطِلًا هَلَا وَدِمَحْمَ نَيْبَجْتُمَلًا آلِهٖ قَرِيذِي لَعْلَا صِلَا
 نَيَعْمَجَا مَهْنَادَعَا لِي لَعْلَا نَعْلَلَا وَ

هفسلف عوضوم ن اوذعهب ، تيلولعم تهج زا دوجو

زا تسا ترابع تقيقد تهج ؛ زاجم تهج كي و تقيقد تهج كي : دراد تهج ود دوجو لولعم دوجو هك نيتم دوجو ن از ا تسا ترابع زاجم تهج و ، تسا بجاو دوجو نامه هك قلم دوجو زا تسا ترابع هك تسا معبرا رافسا رد ام ثحب نوچ و تسا دوجو قلم زا ثحب هفسلف رد . تسا مينكي م ثحب مه نيتم دوجو هب عجار ام ، ش دوخت لاء يوسه بل ولعم دوجو ي دو عسر ريس .
 دوجوملا ن وكي ن ا ب جيف : «تسا هدر و ا رگيد ن اسل كي هب ار قلم دوجو نيمه اجنيا رد : ذيملت دوجو موهفم دياب ن يا سپ ، مي دركي م ثحب اجنأ رد هك تسا ي قلم دوجو ن امه ن يا و «هسفن ب ائي ب ق لطملا¹ .» .
 و حيصوت و نيبب نوچ و ؛ تسا هسفن ب ن بي عي ش كي تقيقد ي نعي «هسفن ب ائي ب» ، هلب : داتسا زا موهفم اهنتم ، ددرگي م رب موهفم هب ن دوب ن بي ي انعم هشيمه اذل ، دندرگي م رب موهفم هب روست دنكي م تياكد ش دوخ زا جراخ تقيقد كي .

ن ا رد ي ناف موهفم نوچ اهنتم ، تسا موهفم زا تبحص ن بي ريغ و ن بي ثحب رد هچرگ هتبلا عقاو فرعم هك تسا ي نيش ن ا تقيقد زا ثحب ل صا لاو ؛ دوشي م تبحص موهفم زا اذل ، تسا تقيقد اي تسا نشور اي هك تسا تقيقد ن ا هب طوبرم ثحب سپ . دوشي م هدر و ا ن اهر ب ن ا ي ارب اي دوشي م ن ا ر ب ن اهر ب اي دوشي م هماقا ن ا ر ب ن اهر ب اي ، دياي م روست رد اي دياي م روست رد اي ، تسين نشور دوشي م ن هماقا .

رگيد تاقيدصت و تارووست همه زا لبق دوجو موهفم روست

ميراد ي جراخ تقيقد ن ا ز ام هك ي تشادرب و موهفم ن ا هك ديامرفي م اجنيا رد ي جاد موحرم هماقا ن ا هطساو هب ام لاصا هك لب ، درادن ليلد و ن اهر ب هب زايذ اهنته هك تسا ي نشور راي سب تشادرب² . مينكي م ن اهر ب هجيتت و ي ربك و ي رغص ن اهر ب ن يا ، دينكي م ن اهر ب هماقا عي ش كي ي ارب امش هك ي تقو

1: 59 ص 2 ج ، هموظنملا حرش
 مسلا حرش دوجولا فرعم
 مسرلاب لا
 عايشلا فرعا ن م هموهفم
 عافخلا

** و دحلاب سيل و
 ** تياغ ي ف ههنگ و

2. 1 هقيعت ، 26 ص 1 ج ، تيلاعتملا تمكحلا

ی تقو؟ دوجوم ی اربک و طرغصد زا ای دیریگی م هجیتند مودعم ی اربک و طرغصد زا امشد ایآ. دهاوخی م نیا ایآ، دیریگی م ی پشودد هب ریغذ زا امشد و «تداد ملعلاف تداد ریغتم لک و ریغتم ملعلال»: دبیوگی م تبسذ ایآ «تداد ریغتم لک»: دبیوگی م ی تقو ای؟ تسا مودعم ریغذ کی ای تسا دوجوم ریغذ کی، ریغذ ن، ناتناهری تادمقم رد امشد اعبط؟ تسا مودعم تبسذ کی ای تسا دوجوم تبسذ کی، تودد و ریغذ نیی نیا و دراد دوجو هک ی ملع نیا ی نعید «ریغتم ملعلال». دینکی م ظاحل تودد و ریغذ ی ارب ار «دوجو» دراد دوجو هک ی ریغذ

ای ل لع هب ضر اوع و تایهام زا میهاوخب ی تقو، نیهاری و تاقیدصد و تاروصد رد نیاربان ربظن رد ار عی شد کی ه دوجوم تایتاذ و تایهام ای مودجوم ضر اوع، لوا ملهو رد، میسرپ تالو لعم هب دنتسه دوجوم هک ی تاناوید زا ی ضعب ی نعید «قطان او یحلا ضعب»: مبیوگی م ی تقو ل ائمب اینم. میریگی م دنتسه قطان دنتسین دوجوم هک ی تاناوید زا ی ضعب هکنیا هن، دنتسه قطان

ی نعید؛ میراد زاین «دوجو» هب، عوضوم کی رب ل ومحم کی ضرور عی اربام، تروصد ره رد. تسا تبسذ و نیی طابتر ا ی ارب کلام اجنیا رد دوجو سپ. دنراد دوجو و دنتسه هک ی باهنآ
دوشد لاکشا رگا:

هک ی تقو لائتم؛ مینکی م ثحب مدع و دوجو زا رظن فرص، مینکی م ثحب تایهام زا ام ی تقو جراخ رد هک ی ناسنا نآ هب هن، مینکی م هاگن ناسنا تیهام هب طقف، «ن اوید ناسنا لک»: مبیوگی م تسا.

تایهام رد تبصدهیفن حذام رد ی لو؛ تسا تایهام دوخ رد تبصدهیفن، تایهام رد: مبیوگی م جراخ رما کی ی اربام و، تسا ی دوجو ی جراخ رما کی شود و لود رد تبصدهیفن، تسین ی تقو ل ائمب اینم. مینک ظاحل ار دوجو دیاب اعطق نامدوخ نیهاری رد اذل، میروآی م ناهر ی دوجو میناوتی منرگید مینکذس اسحا رگا و، مینکس اسحا ملعارد ار ریغذ دوجو دیاب «ریغتم ملعلال»: مبیوگی م «تبات ملعلال»: مبیوگی دیاب هکلب، «ریغتم ملعلال»: مبیوگی

رد تسا نکم هتبل. دیریگی م رظن رد ار «دوجو» لوا لاب لاوا ی ناهر بره رد امشد نیاربان رب. مینک ظاحل ار ی نهذ دوجو، ی نهذ ل ناسم رد و مینک ظاحل ار ی جراخ دوجو، ی جراخ ل ناسم هتفرگ ش دوخ هب ل ومحم سبابا هک ی تسا ی دوجو ظاحل هب عوضوم رب ل ومحم لمد، تروصد ره رد ل ومحم نیا دوجو هب، دیدروا عوضوم نیا ی ارب ار ل ومحم نیا ناتنهذ رد امشد هکنیمه ی نعید؛ تسا دیهاوخن ای دیهاوخب هکنیا نودب و نهذ فرظ رد لو، دیامدرکن اعذا عوضوم نیا ی ارب

نآ امشد ای دشابند «دوجو» موهفم هک ی تقو ات ی نعید؛ تسا «عایشلا فرعا نم» دوجو موهفم اذل ار ی زیچ هکنیمه نوچ! دینکب ی روست چیه دیناوتی من لاصا و دیراد رب مدق زا مدق دیناوتی من، دیمهفد ار مرخلاب، دینکی م قیدصدت ار ی زیچ ی تقو و، دیای مروصدت نیا اب دوجو موهفم نآ مرخلاب، دینکی مروصدت، قیدصدت و روست نیا هکنیا هب میرادن ی راک لاح. دنکی م ادیب دوجو - امشد نهذ رد لو - قیدصدت نیا زال بق دوشی م مولعم سپ. دنکی م ادیب ی دوجو امشد نهذ رد مرخلاب اما؛ درادن ای دراد مه ی جراخ دوجو، دیامدرک روستتار مروصدت تیهام نآ دوجو تاذلاب و لاوا، دینک روستتار ی زیچ دیهاوخب امشد هکنیا هب، دیروآی م نهذ رد ار ی ناوید امشد هکنیمه ل ائمب اینم. دینکی م س اسحا ار تیهام ضرر ملاب و ایناژ و ار ناوید نآ و میورب دیاب هک دوشی م هدیشک تمس نیا هب امشد نهذ و دیهدی م رتا بیترت ناوید نیا شعب دیراد رظن رد هک ی فده تمسب ار امشد، ناوید نآ ی نهذ دوجو هک ی تسا نیا رطاخب نیا. میرخب¹ دنکی م

نآ تقیقدن دوی ی فخم نیع رد دوجو موهفم ندوب نیب

قلطم دوجو ندوب نیب هئلمسم ی کی و، قلطم دوجو هئلمسم ی کی: میراد هئلمسم ود ام اذهی لعءانب.

1. ۳۱ ص، لوا هلقم، ی نابطابط ملع، ناهر بره دوش عوجر رتشیب عللاط تهج

ار ق لطم دوجو ن آ ی تقو ام ی نعید؛ در ادنی نبعید هبج چیه هک ی ق لطم ی تسه ز ا تسا ترابع ق لطم دوجو ن آ رد و ی تسه ن آ رد زیچمه هک دوشی م ادیپ ام ی ار ب دیق ن ودب ی تسه روصت کید، مینکی م روصت، دنجنگی م نامسا و نیمز، دنجنگی م شرف، دنجنگی م رتقد، دنجنگی م باتک؛ دنجنگی م بالاق ن آ رد و موهفم موهفم ن آ. دنجنگی م ی تسه ن آ رد مه ادخ ی تد، مینجنگی م ی تسه ن آ رد مه راکر سو و مدن، دنجنگی م هکلام موهفم نیمه ی نعید «عایشلا فر عا ن م هموهفم» سپ. ق لطم دوجو و ی تسه ز ا تسا ترابع، بالاق و دوشی م دیمهف هچنا و ق لطم ی تسه

و «سپ؟ تسا دوجو تیعقاو و ن طب هکنیا ای تسا مسلاا حرش، دوشی م دیمهف هچنا ایآ لاد ی نعید دوجو هک تسا مسلاا حرش تد رد طقف میمهفی م دوجو ز ا ام هچنا ی نعید، «عافخلا تیاع ی ف ههنک دننک لاؤس ام ز ا رگا ی لو. تسه هک ی زیچ ره و ی تسه

، هفلتخم تایهام اهنتن، دننسه مه هفلتخم تایهام سپ، تسه هک ی زیچ ره ی نعید دوجو هک لاد تسا ی تقیقد هچ و ی تسه هچ نیا نیاربان؛ تسه مه ادخ ی تد، دننسه مه هک کشم تادوجو هکلب و دریگی م ربرد ار مایس دوجو مه، ار ی دام دوجو مه و دریگی م ربرد ار درجم دوجو مه هک ک کشم دوجو مه، ار نیواستم دوجو مه و دریگی م ربرد ار نیدض دوجو مه، ار دیفس دوجو مه ی م ربرد ل اونم کید هبو و حذکید هب مه ار همو، ار ک کشم ریغ دوجو مه و دریگی م ربرد ار؟ دایز هذ و مک هذ، دریگی

ی تسه هک میدوب دل و تسا نشور و ناسا ی لیخ ی تسه ی انعم هکی لاحرد! میهدب باوچ میناوتی مذ، تسه اجنا و ا، ی تسه اجنیا و ت، متسه اجنیا ن م: مینک فرص میناوتی م بوخ ی لیخ مه ن لا و! ن دوب ی نعید! دننسه اجنا ناشیا، دیتسه اجنیا امش، میتسه اجنیا ام

ی نعید «متسه ن م»؟ هچ ی نعید «تسه» نیا؛ تسه مه باتک و متسه ن م: مینوگی م [هک ی تقو] تقیقد کید، دینیبی م س کع نیا رد امش ن لا هک ن م ل کشنیا و، مراد قحت ت ایصوصنیا اب ن م تسه سپ، دراد ی جراخ

نیا و ن اوید نیا: دینوگی م، دینیبی مه ار دنفسوگ و ن اوید کید س کع امش رگا ل ائمبابن م مدرک مسر ار ن آ شاقن هک تسا هدوب ی تروص طقف و متشادن ی جراخ دوجو و هدوبن لا آ هک ی دنفسوگ تقیقد کید ی نعید؛ تسا ل اونم کید هب ام یود ره ی تسه و، تسه جراخ رد مه دنفسوگ نیا ن لا، تسا نامه هکلب، میدشی مذ روطنیا، هدوبن ام رد تقیقد ن آ رگا و، میاهدش روطنیا هک تسه ام یود ره رد ی جراخ عی ش کید هب ل یدبذ ذغاک یور س کع نیا هک تسا مدش ث عاب تقیقد ن آ. میدوب ذغاک یور س کع ار ذغاک یور دنفسوگ س کع نیا مه هک ی ای تسه ن آ سپ. میرانگی م «ی تسه» ار تقیقد ن آ مسام. دوش تسا ی املوqm هچ ز ا، تسا مدرک تسرد جراخ رد ار ن م س کع ن آ مه و تسا مدرک تسرد جراخ رد ن آ رد ی فلاتخا و تسا اهنتن ن آ تیوه هکنیا دوجو اب هک دراد ی تیوه و تقیقد هچ و تسا ی لکش هچ هب و ی مزرگید ام، دشاب ی فلاتخا ن آ رد رگا اما؟ «تسه»: دینوگب دیناوتی م اهتیا یود ره هب امش، تسین دننسه فلتخم زیچ و د نوچ، «تسه» مینوگب ن آ هب مه و «تسه» مینوگب نیا هب مه میناوت

شما فقط به این کتاب می توانید بگویید کتاب، ولی دیگر به این فرش نمی توانید بگویید کتاب، چون ماهیتش با آن اختلاف دارد. اما شما این «هست» را در هر دوی اینها به یک اندازه به کار می برید. نه تنها در هر دوی اینها، بلکه شما به این ذره ای هم که الآن در دست من است می گویید: «هست» و به آن خدایی هم که لا یتناهی است می گویید: «هست» و برای هر دو به یک اندازه می گویید: «هست»، هم این هست و هم آن هست؛ نه اینکه «هست» در مورد خدا را با حاء می گویید و از حلق ادا می کنید، اما «هست» در مورد این ذره را با هاء می گویید، بلکه بدون اینکه کم و زیاد کنید، هر دو را با هاء ادا می کنید و به هر دوی اینها می گویید: «هست».

اگر از ما بپرسند: اینکه شما می گویید «هست»، آیا خودتان هم می فهمید؟ می گوییم: بله، این شیء هست و ما می فهمیم که هست! اگر این شیء نبود، به جای هاء، نون می آوردیم و می گفتیم «نیست». پس هستی را می فهمیم و چیزی در ذهنمان هست که می گوییم: «هست».

ی کی مهن اشتهام ایآ ، «تسه» :دیوگی مهنیا یود ره به که ی زیچود نیا :دنسری م هرابود
 تسنا ناسنا یرگید و تسنا ن هآن نیا ،دنکی م قرف :میوگی م ؟دنکی م قرف ای تسنا
 فالتم تیهام ود هبل اونم کی به دحاو تقیقده کب هک تسنا نکم روطج :دنسری م هرابود
 تسنا اجنیا ؟تسه میوگی ناسنا تقیقده به م ه و تسه میوگی ن هآ تقیقده به م ه روطج ی نعید !؟دنک ق دص
 میوری مورف رکف به هک

ی م ق دص دنتسه ی دام هک ناسنا و ن هآ تقیقده به م ه ،دحاو تقیقده کی :میوری م رتلااب نیا زا
 نوچ ؛دوشی م رتتخسی لیذ رگید میضق نیا !دنکی م ق دص دنتسه درجم هک هکلام تقیقده به م ه و دنک
 هبل اونم کی به دحاو تقیقده کی هک مینک لوبق میناوتی م رتتخار اذل دنتسه ی دام ود ره ناسنا و ن هآ
 هکلام نوچ ،میوگی روطن یا میناوتی م هکلام هرابرد رگید ی لو ،دنکی م ق دص فالتم تیهام ود نیا
 !مینک یراج م کد کی ود ره رب و مینک عمج م ه ابار هدام و درجم میناوتی م نام و دنتسه درجم

درجم رب م ه و دوشی م لمد هدام رب م ه ،دحاو تقیقده کی :میوری م رتلااب مهنیا زا اصلا ای
 به و !دوشی م لمد ،تسنا لوا ادم و ی لاعتی راب و مدرک قلخار مهنیا هک ی سکر م ه و دوشی م لمد
 .تسه م ه ادخ و دنتسه هکلام ،تسه ناسنا ،تسه ن هآ ؛ «تسه» :دوشی م هتگ ظل کی اب مهنیا ه م ه
 مدرک عمج م ه ابار مهنیا هک تسنا ی تقیقده ،تسه مهنیا هک ی تسه نیا نیار باند
 دوجو م ه ی تروصد دوبنی تسه نیا رگا و دنا تفریذ تروصدی تسه نیا هطساو به مهنیا هک تسنا
 دوخ به ،مهنیا تیئید و تیتاذ و توتذ نوچ ؛تسه تاذ به توتذ نامه تروصد زا روظنم مهنیا .تشانذ
 روصت کی طقف ،مهنیا تشاد ی تسه ز ال احه ا تام هک ی روصت نیا میمهفی م رگید هک تسنا اجنیا .تسا دوجو
 .تسا هدوب مهنیا م و مهنیا کدوک

نیب عمج هک میمهف و ،دوشب نشور ام ی ارب ش تیعقاو و میسر ب ش نطب به میهاو خب رگا اما
 راتفرگ ،تسا مهنیا گچ دوجو رد درجم و هدام نیب عمج و نیلباقتن نیب عمج ،نیدض نیب عمج ،ن یضقانتم
 :دوشی م نشور ی جاد مو حرم ملاک ی انعم هک تسنا اجنیا رد .میوشی م

ءافظلا تیاعی ف مهنک و *** ءایشلا فرعاً نم موهفم

و ءافذ تیاهنرد [نآ ی مهنک موهفم اما ،تسا نیب ق لطم دوجو ی ظفلا ت تحت و یرهاظ موهفم»
 «! [تسا ی ناهنپ

نورد به رسد هذ و نورید به رسد کی ،دنتسه سوساج هک ی ناسک» :دیوگی م لاثم اب ن
 صخش نیا هک دنمهفد اصلا مهنیا اشهچب و نز ن اشرمع تدم مامت رد تسنا نکم ی تد و «! دنراد
 لومعم قبط هک دنکی م لایذ مدرم و دراد مهنیا مزاعم کی لاثم و ،دیای م و دوری م !تسا هدوب سوساج
 زکرم به هکی تروصد ،دوری م فرطنا و فرطنیا سنج دیرخ اونعم و ،دنکی م راک مزاعم نآ رد
 لایذ ش نر !تسا مهنیا گن ی قاب مهنیا ش دوخ زا مهنیا نزوسر رسد فزادنا به اصلا اما ؛تسا مهنیا ش دوخ
 شیا هچب ،دنکی م دراو یرگید زیچ ابرکش و تسنا رجات ای دراد تکرارم ریوس لاثم ش رهوش هک دنکی م
 سنج وا زا و دنکی م معجارم مهنیا دارفا و دراد یرتفد و دوری م راک رسد ن اشردپ هک دنکی م لایذ
 ردقنیا ش دق هک تسنا ی مدآ ن اشیا :میوگی م ؟تسیک ن لاق ی اقا نیا هک دنک ل اوس ام زا رگا .دنرخمی
 ش ا هچب و نز مهنیا و تسنا و گهلذب و مدنخشوخ و برشمشوخ ی لیذ و دراد ار ت ایصوصخ نیا و تسنا
 فرعاً نم موهفم» ی انعم نیا .تسا اجنا مهنیا ش راک ل حم سردا و تسنا اجنیا ش لزنم سردا و دنتسه
 .تسا ی مسلا ح رش و ی ظفلا ت تحت فیرعت کی ی نعید ،تسا «ءایشلا

و میسناپ وا اب دیاب ،مینک ادیب ار نآ مکنیا ی ارب .دراد دوخ نورد به مهنیا ی رسد ،صخش نیا ی لو
 و دوری م اجک ،دوشی م نیشام راوس و دیای م نورید ش رتفد زا ی تقو میمهفد ات میریگب رظن تحت ار وا
 هچ مینیب و مینک ادیب دنراد طابتر ا وا اب هک ار ی دارفا نیا و ،دنزی م فرد ی سک هچ اب و دیای م اجک زا
 رتشیب ی لیذ تاقوا زا ی ضعب رد ای و مام ود ای مام کی ار وا دیاب مصلخ ؛دنا م راک هچ و دنتسه ی ناسک
 .دنکی م معجارم مهنیا کلذل اثما و تاعلاطا نامتخاس به و ا لاثم هک میمهفد ات میریگب رظن تحت نیا زا

تاعلاطا زایا مدر هچ رد مینیبی دیاب، دراد طابتر تاعلاطا اب صخشد نیا میدیمهف هک للاح
دراوی سک و تسا مینظنرقه اجنآ، دندهی مدهار تاعلاطا نامتخاسل خاد هب ار یسک لاصا یلو بتسا
ی م و دوشی م فداصت و اب معفدکی ای دوری م او ه هب و دوشی م دود لاصا دوشد دراو رگا و! دوشی م
درم و تفرگ ناطرس معفدکی هراچیبه هک دنیوگی م ای! دش هتسک و درک فداصت هک دنیوگ

ی تکرام رپوس ای م رجات م: «تفگی م هکی صخشد نیا دیمهف امشد ات دسری م نیمز هب رتشد مد
دنیوگی م اذل! درواید تسدهب ار و اناوتی م یسکرگید و تسا نامزاس نیا مینتری لاء ماقم نلاف،» مراد
دوشی م مدروا تسدهب لاصا، دنتسه ی فخم و ی رس ی لیخ و دنتسه ت ایصوصخ نیا ی اراد هک ی دارفا
! دنتسه ی لئاسم هچ ی اراد دینادب ات

تفگی م و درکی م فیرعتار ی ایضه - دنک ش تمحر ادخ - تایب ی اقا ن اتسود زای کی

اجنآ رد ی تدم و میتفر قار ع هب، هکم زای تعجارم عقوم، (نآ زای دعب ای) مود ی ناهج گنج رد
نم: تفگ، میدش ی میمصم هب ی رده کی تقو و، میدش قیفر رند کی اب نیشام رد زور کی میدوب
ی مزار نم و ت، میرنگب زرم زای میتساوخ ی تقو هک تسا نیا نآ و مراد و ت زای ش هاوخ کی طقف
! نیمه، هلب: تفگ؟ نیمه: متفگ! نیمه: بی سانش

صخشد نیا هب، درکی م ماگزار اهتروپسای و دوب اجنآ رد هکی رسفا نآ، میدیسر زرم هب ی تقو
ی زیچ هب، دسری م و ازا مچره و تسال لا و رک اما، دراد تروپسای اقا نیا دید نوچ؛ درک کش
نوبد معفدکی! مکن ناحتمار صخشد نیا دیاب نم: تفگ ش دوخ اب دیوگی م ی زیچ هب و دوشی م
ریت کی ش شوگ رانک زای، دوب ی رگید ی اج ش ساود هکی لارد و دمهب لاصا صخشد نیا مکنیا
! درکی م ماگزار اوید هب طقف راوید لثم روطنیمه، تسا مدرم صخشد نیا مکنیا لثم اما! دزی بیج
دوب مدز ریت ربخی رسفا نآ نوچ! تسین ی داء ملئسم نیا رگید هک مدروارد خاشد بجعت زای نم
صخشد نیا هک دندیمهف اهنآ هک دوب اجنیا رد! (دروخی م ی ناکت هرخلا اب، دیمهفی م صخشد نیا رگا و
ش شوگ و دما فرح هب صخشد نیا مرابود، میتسنگ زرم زای مکنیمه ی لو! تسال لا و رک اعقاو
! دش زاب

مه اجنآ هک دینکد رکف! تسا هدش راک ی لیخ دارفا نیا اب! تسا بیج ی لیخ و تسین ی مکر راک نیا
! تسا اجنیا لثم

لاصا ی نعید، عافخلا تیغ ی ف مهنک و: دیای مدهتسد هب یسک ی ارید دارفا نیا نوردرس، هصلاح
تراغ ار ایند دنتسناوتی م رگید، دروای مرد رس یسک رگا نوچ! دروای منرد رس اهنیا راک زای سک
! دنشکی م رامتنسا هب ار ایند دراد هک دنتسه ی روطنیا اهنآ! دنک

زای س کچیبه ی نعید، تسا عافخلا تیغ ی ف، سیلگنا ی اهاس و ساچ نیا لثم مه «دوجو» بانج نیا
ی ایضه هچ مکنیا و، دراد ی تیصوصخ هچ و تسای تقیقد هچ ی اراد هک دروای منرد رس لاصا ش نور
نیا لامتحا مه زاب، دسرب تقیقد نیا هب ات دنک فیطل و قیقدهار ش نهذ ناسنا مچره نوچ؛ تسا اجنیا رد
ناکما. دشاب هتشداد دوجو تسا هدیسر وانه هب هچنآ زای تقیقدهار و رتفیطل و رتلااب ی پانعم هک تسه
ی فلسف نیهار ب هطساو هب متبلا. دوجو تقیقدهب فارشا هطساو هب رگم دسرب دوجو تقیقدهب ناسنا درادن
و ی لقع رظن زای طقف ناهرب اب ناسنا هک مدرک ضرع ی لو؛ دربی ی پ ایضه نیا هب اناوتی م ی دودد ات
میهاوخ ادعب متبلا. ی دوهش و ی نادجو و ی سد رظن زای هب، دسرب دوجو تقیقدهب نآ هب اناوتی م ی روصت
ی لقع رظنهطقن زای اهنتم، هدیسر دوجو تقیقدهب اناوتی م هب فلسف ناهرب نیمه اب ام هک تفگ

قلطم دوجو ار ی هلا ملاء عوضوم دنوخاً موحرم و، تسای قلطم دوجو هرابرد اجنیا رد ثحب
هرابرد ثحب. میتسه نیعتم ام نمه نوچ؛ دامج و تابند دوجو هب، راکرس و دندب دوجو هب، دنادی م
، تسای بجاو، تسای تاء، تسای صخشد ل باق، تسای کرتشم، تسای طیسب: تسای قلطم دوجو ت ایصوصخ
یکذل اثما و دراد تالاصا، دراد تفارص، تسای ترورص

قلطم دوجو فیرعت ناکما مدع

دوجو نیا دیاب ام سپ، تسین نیا میوگب رگا؟ تسین نیا ای تسای نیا، قلطم دوجو نیا ای للاح

میهاوخی مل ائمن اونعهه. بتسا نبعته، میوربه چره غارسه ی لو؛ میسانشبن آنرا فرعا یئیشد اب ار قلمه می ای، بتسا دوجو تانبعته زای کی مه دیشروخ دوخه کی لاحرد، میربب ی پ قلمه دوجو به دیشروخ اب، دنتسه نودام بترم و تانبعته اهنیا هممه کی لاحرد، میربب ی پ قلمه دوجو به نامز و نیمز اب میهاوخ و تانبعته زای اهنیا هممه کی لاحرد، میربب ی پ قلمه دوجو به کاذل ائما و شودد و ریغته اب میهاوخی می ای یوحنه میناوتب ن آ فلیسو به ات مینک ادیب ایند نیا رد ار یزیچ میناوتی منامه سپ. دنتسه دوجو رهاظم. تسه اجنیا رد ی دوجو هک مییوگب و مینک فیرعته ار قلمه دوجو

قلمه دوجو رب مل ناهرب هماقا عاتما

ناهرب باب زای ات مینک ناهرب هماقا، دوجو توبته ی ار ب میناوتی منامه: دنیوگی مه هک بتسا اجنیا دیناوتی منامه مکنیا یارب؛ دوشن نشور ام یارب هلئسم نیا تیمت و تلع و میسر بل ولعمه به تلع زای، مل ناهرب هماقا ناکما لاصا اذل. دینک ناهرب هماقا دیناوتب ن آ فلیسو به ات دینک ادیب دوجو زای فرعا ار یزیچ تانبعته رد عی ش کدی یارب لصف و سنج. دراندل صف و سنج ی نعیه، دراندل دوجو، تسیند دوجو یارب سنج ی نعیه، دهدهی م تیلصف، لصف به و دهدهی م تیسنج، سنج به هک یزیچ ن آ. دوشی م ادیب رهاظم و نیا شامد عاقس پ. دجنگی من لصف و سنج بلاقرد، دنادرگی م چراخل لصف و لصف و چراخ سنج ار ی م ماگن ش رهاظ به ی تقو هک بتسا ی قوفام تقیقده کدی و بتسا رتلا بل لصف و سنج زای، دوجو هک بتسا: دینامرفی م مه ناشیا دوخ. بتسا یئیدرما ی نک

قلمه دوجو دوخ»؛ تابثالا و فیرعتلا نع لمیقتمه، سفندب آئید ق لطملا دوجو ملا ن وکی ن آ بجیفه
 «دراندل تابثا و فیرعت به یزاید و، بتسا راکشا و نشور و نید سفند

ردقنیا و دیوری م شتلاصا غارسه ار چس پ، تسه هک دینیبی م دینکی م ماگن دوجو به امش ی تقو

!؟ دیروآی من آ یارب لیلد

مینکی م ماگن دوجو به ام هک ی تقو ی نعیه؛ بتسا ی تخدب و یراچاند باب زای نیا: دنیوگی م ناشیا ام هک ی ای تسه نیا ایآ مینیب هک میوری م نیا غارسه ل احن یعدرد، میمهفی م ار «ندوب» و «تسه» نیا «تسه» نیا ام هک ی لادن یعدرد! بتسا لیصا ن آ هک تسه اجنیا یرگید زیچ ایتسا لیصا میمهفی م ن لآا بتسا همدش ضراع هممه رب هک بتسا ماع ضرر عرما کدی «تسه» نیا ایآ هک میراد کشی ی لو، میمهفی م ار ایآ. بتسا زیحتم باتک نیا مه و متسه زیحتم مدنب مه ی نعیه، بتسا ماع ضرر ع کدی زیحتم لاثم اب نم. هذای بتسا نشور هرخل آب، تسیند ی فرحش ندوب نشور رظنه طقن زای دوجو؟ بتسا ماع ضرر ع کدی مه دوجو ضرر ع ایتسا ضرر ع، میمهفی م هممه مکنیا ایآ هک بتسا نیا رد تبحص اهنتم؛ دنمهفی م هممه ار ی تسه و رهوج و ضرر ع و بتسا رهوج قوفام هکلب تسیند مه رهوج ی تدای و، بتسا ضرر ع قوفام هکلب تسیند؟ دنکی م تسرد دوجو نیا مه ار عوژ و لصف و سنج و

ای دراد تالاصا دوجو مکنیا رب میروایید ناهرب دیاب و دیای م شیب دوجو لالاصا ثحب تقون آ
 لاصا»؛ دناه تفگ اهی ضعب هتیل؛ دوشی م لیصا دوجو، میذر رانک ار تیهام ی تقو. دراد تالاصا تیهام
 ! بتسا ی لعا ی لیذ رگید نیا هک² «! بتسا لیصا ل عجه هکلب؛ تیهام هذ و بتسا لیصا دوجو هذ

موهفم ی نعیه؛ بتسا موهفم ظاحله دوجو ندوب نید هک بتسا ثحب دروم هیضق نیا اجنیا رد سپ
 دنیامرفی م دنوخاً موحرم اذل. بتسا نشور ش دوخ و دراندل ناهرب به یزاید دوجو

و سنج چیه میناوتی منامه ی نعیه؛ دوشی من میسرت ی تیهام چیه دوجو تقیقده یارب ی لکروطه به
 و سنج زای بتسا ترابع ناهرب. دراندل ناهرب و دحل لاصا دوجو سپ. مینک میسرت دوجو یارب ی لصف
 تحت رد لولعمه نیا دوجو مکنیا تابثا یارب و عی ش کدی تیمت تابثا یارب لصف و سنج نوچ؛ لصف
 میروآی من ناهرب تروصنیا به ناسنا تیلع یارب ام؟ بتسا ناسنا ناسنا ارچ. دیای م دوجو به بتسا تلع

¹ اینغتسم: ل خ

² ۱۵ ص، تمکحلا تیادب؛ ۷۲ ص، ۲ ج، تموظنملا حرشده دوش عوچر

مېدهی م رارق ناهرب فرطنیا رد مه ار ی تامدقم دعب، مېنیچی م ار تامدقم و رهاظ تایصوصخ ادتبا، تسا هدوب ل و هجم ام ی ار بش تقیقد هک مېری م ی پی ی نیشد تقیقد هب، تامدقم ود نیامضزا و
 ی ر غصه طقف نوچ، دنیوگی من «ناهرب» نآ هب، دشاب عی ش ن آ ض راوعزا تایصوصخ نیا رگا
 و هسجد عی شلا فیرعتزا تسا ترابع دد نوچ؛ «دح» هن، دنیوگی م «مسر» نآ هب هک تسای یاربک و
 تسا ترابع «مسر» ی لو؛ دوشد هتخانشد عی ش ن آ ات دشاب هتخانشد دیاب نآ لصف و سنج سپ، ه لصف
 ن آ فاصوا و هصاخض راوع و هماغض راوع و تا صخشم هطساو هب عی ش ک ی نیبیت و فیرعتزا
 ی نعید، دوشد هداقتسا فرعاً ازجا زایا عی ش ک ی هنک هب ن دیسر یارب، تروصده رد
 دنتسه رتکپدزن هب عی ش ن آ تقیقدزا هک ی نازجا

مشپ دنفسوگ نیا: دبیوگی م، دینک فیرعت ار دنفسوگ ک ی دیهاوخی م امش هک ی تقو لاثمبابنم
 چیه هک؛ تسا تایصوصخ نیا ی اراد و تسا ریز هب شرس، دراد اپرا هچ، دوری م هار روطنیا، دراد
 یارب امش ی تقو ی لو. دنتسه ضارعا هکلب، دنتسین لصف و سنج ی نعید، دنتسین نآ یارب دد اهینیا زایا مادک
 و دینادب رگا - ار تیمذغ لصف دعب و، تسا ناوید دنفسوگ: دبیوگی م و دیروآی م نآ یارب - دیمهفب
 دوشی م هماغا نآ ریناهرب و دوشی م ی دد فیرعت، فیرعت اجنیا رد، دیروآی م نآ یارب - دیمهفب
 ی دوجو تلأ ن دروآ تسدهب و ن دیسر تلأ هب لولعم زایانعم هب ناهرب هک ی تقو نیاربانب
 دوجو ندمآ دوجو هب بجوم هک مینکروصتی تلأ، دوجو یارب تسا نکم هنوگچر گید، دشاب عی ش ک ی
 ؟! دشاب

ایه تسا تیهامش مسا؟! تسیچ نآ مسا، دوشی م دوجو تیدوجوم بجوم هک دراد ی تلأ رگا
 ؟ تسا لعجش مسا، دنیوگی م ل هاجن بملکت زایا ریسب هکی روطنیا مه ای؟ تسا ضرع
 و مچ «نیا یانعم و مینسه نابزی سرافام! دینک انعم ام یارب ار «لعج» نیا هک مبیوگچر رگا
 مېمهفی منار ی برع «ملا و نیع»

دنریگی م «ندش» یانعم هب ی سرافرد ار «لعج»: دنیوگی م

سپ، دراد لعاف هب باسنتا هنج ک ی و دراد چراخ هب باسنتا هنج ک ی «ندش» نیا: مبیوگی م ام
 نآ لاد. دنک ققم ار «ندش» نیا هک دشاب ی لعاف دیاب، دنک ادیب قفحت اجنیا رد «ندش» نیا هکنیا زایا بق
 ی مرنآ هب ثحب مرابود هک؟ تسا دوجو خنس زایا تسا تیهام خنس زایا ای؟ تسا ی خنس هچ زایا لعاف
 ! دناهدیشک تمحز ی لیخ اعقاو نیا قانیا هک دوشی م مولعم. ددرگ

نشور ام یارب عی ش ک ی تیمل هک میراد زاین ناهرب رد ام هک تسا ناهرب هب عجار تبص
 یارب ی دوجو تلأ ی زیچ چیه هکی لارد؛ مېسرب عی ش ک ی ی دوجو تیلع هب تلأ هار زایا م ی نعید، دوش
 هکروطنیا مه؛ دشاب لولعم ناو نعب دوجو ک ی تیدوجوم یارب تلأ تسا نکم، هلب! تسین دوجو
 تلأ ی زیچ هک تسا لیحتسم ی لو. دنتسه لولعم ک ی و نیعت ک ی تیدوجوم یارب تلأ، ل لعاف سلسل
 ، دوشب دوجو تیدوجوم یارب تلأ دهاوخب هک ی تلأ ره هکنیا تهجهب، دشاب دوجو دوخ تیدوجوم یارب
 درادن هار ناهرب اجنیا رد نیاربانب. تسا مودعم ای و، دوشی م داجیا ل سلسلت هک تسا دوجوم ای

دنیامرفی م ناشیا دعب

؛ دشاب ن هذ یارب ی هبیت هک تسا نیا یارب طقف و تسا ظفلا حرش و مسلا حرش طقف ام فیرعت نآ
 ! درادن تابثا هب یزایا لاصا و تسا نشور دوجو تقیقد لاو

دنیامرفی م ناشیا دعب

دوجو یارب ار دوجو مېهاوخب ام هکنیا لاد. تسا قلم دوجو ی هلا مء عوضوم هک مینتگ ام
 نیا هک مبیوگچر رگا نوچ! تسین ححص لاصا، مینک تابث - تسا ی هلا مء عوضوم هک - قلم
 و تسا هسفلن عی ش تابثا نیا، دشاب هتشداد دوجو دیاب، تسا ی هلا مء عوضوم هک قلم دوجو
 ! دنک تابثا ارش دوخ عی ش ک ی هک درادن انعم

دیز: دبیوگی م هک ی تقو لاثمن اونعب؛ تسا مزلا ی ریغت، یواستل مدولو، ی لمد ره رد امش

دشاب ای لقع لمعت به ریاختنیا ولو، تسامز لا یریاخت هرخلأاب، دینکی م لم مد دیز رب ار دیز و، دیز، دینکی م تسرد و ابر ریاغی دیز کی نیعی؛ تسادیز نامه، تسان هذ رد هکی دیز نأ: میوگی م لاثم. دینکی م لم مد دیز نیا رب، دیکان ناونعه بر دیز نأ دعب.

زا و تاهجلاعیمجنم هکی لاحرد، دوشب لم مد عی ش نأ رب دناوتب عی شد کی هک تسالاحم اما یلع عی شلا لم مد نوچ؛ دشاب رگید عی ش نیع - تفرعم تاهج زا و تیفرعأ تاهج زا ولو - یرتهج ره اهنیا نییدیا، دینک لم مد ی عوضوم ره رب ار ی لومح ره ديهاوخب امشد تقو ره ی نیعی. تسالاحم سفند دنرادن ریاخت یرظنهطقن چیه زا اهنیا هکی لاحرد؛ دیشاب مدرک داجیا ریاخت و ی گناگود.

کسمتمه دیعب تالاحمت به هکنیا رگم؛ تساطلع، «متسه نم نم»؛ میوگب مهاوخب دندب رگا یم اذل؛ مشاب مدوخ زا ریغ امش ی ار بنم دیاشد نیعی، تساهدش هبتشم نم اب ی صخش لاثم اب نم. میوش اجنیا رد. مداد ماجنا ار راک نیا مدوخ نم ای! مدز ار فرحنیا مدوخ نم ی نیعی! متسه نم نم: میوگ دراد دوجو ی لمعت ریاخت کی.

مه و تسا «دوجو» عوضوم دوخ مه، «دوجو ق لطلما دوجولا» ای «دوجو دوجولا» رد اما هچ ی ار رب ار ی زیچ هچ میهاوخی م ام نیاربان؛ تسا «دوجو» اهنیا تبسند مه و تسا «دوجو» لومح؛ دینک تباث ی زیچ.

دینک تباث تاهجلاعیمجنم رمانامه ی ار رب تاهجلاعیمجنم ار یرما میهاوخی م اجنیا رد اما. تسا حیحص ریغش تباثا لاصا و تسا دیعب ی لیخ رگید نیا.

نیعتم تادوجو تابتا رب ناهرب هماقا ناکما

میراد نیعتم دوجو کی و میراد ق لطم دوجو کی: دنکی م میسقت مسقود به بر دوجو ناشیا دعب، هلب: میوگی م. تسین ای تسه ایأ، لولعم دوجو نیا هک مینیب ات میراد تابتا به بر زاین نیعتم دوجو ی ار رب ام. دوشی م تباث مه ش دوخ دت تباث ش تلع ی تقو؛ میوری م ش تلع غارس دعب. تسه.

دوجولا نک م مل امل و. اشحاف اطح اطحاً دقف هنم رهظاً ی ه اهنأ ی لعا عایشا دوجولا نایب مار نمف امکو. بس اطسقا ی فن بیت ام ی لعا امهدودح ی فن اکراشتم ناهربلا و دحلان لاً، میلع ناهرب لاف، دحل لفعال نأ ملعدن دیردن لثم - رخأ عایشا هلبق کر دیم مل ام هکاردا ن کمیل لاً ام قیدصتلا نم نأ ی رخا تاقیدصت ل صحن نأ ی ل لاوا جاتحن - دوجوم ی شحاف ی اطح، دنک نایب دنتسه دوجو زا رهظا هکی نایشا هلیسو به بر دوجو دهاوخب هکی ی سک» تسامدرک.

چون حدی برای وجود نیست (یعنی جنس و فصل ندارد)، پس هیچ برهانی هم بر وجود نیست تا علت وجودیت وجود باشد؛ چون حد و برهان در حدودشان با هم شریک اند، همان طور که در منطق هم اجزاء حد و برهان یکی است (یعنی برهان هم مثل حد، از همان جنس و فصل تشکیل می شود).

یرگید عایشا، نأ زال بقه کی مادام رگم تسین کمم عایشا ی ضعب قیدصت کاردا هک روطنامه و تاقیدصت هک میراد جایتحا اذل - تسا دوجوم لقع هک مینادب میهاوخب ام هکی تقو لثم - دنوش کاردا «میسرب بولطم قیدصت به، تاقیدصت نأ هطساو به ات میروانید تسه ی رگید.

سقد و دراد سفن ناسنا، دراد دوجو ناسنا هک میسرب تاقیدصت نیا به اتمدم دیاب ل و لاثم ی نیعی دعب؛ ... و دهی م رارق تلصم قبط ار تیشم و دراد تیشم ناسنا، دراد مداران ناسنا، تساکرحتم و ار شمس هک دشاب ی اهوق ساسار ب دیاب کذل اثما و روما میظنت و تلصم نیا سپه هک میسرب اجنیا به نأ به، تاقیدصت نیا به ندیسر هطساو به ات دینک ی ط ار تامدم نیا دیاب نیاربان. میراذگی م هلقاء فوق «دوجوم لفعال»؛ هک میسرب قیدصت.

و یرورض روما به، تاروصت فیرعت و تاقیدصت تابتا ن دش ی هتتم موزا

1. ی لقع تایلعم ی نیعی

لقعا دذع آنیب ایلوا مسفند ابجاو نوکید لب، رُخاً قیدصت همدقتب لا قیدصت ی‌لای هنتب اَلام لا و
 ناعفتر ی‌لاو ناعمتجی لا نیضیقنلا نأ و، مضیقن سیدعی شلا نأ و، عی شعی شلا نأ بل و قلاک؛ متاذب
 عقاو لا نعو عقاو لا ی‌ف

بجاو دوخ ی‌دوخ هب مکلب، دشابذی قیدصت چیه رگید نأ زال بقه مک میسر بی قیدصت هب دیاب هرخلاً اب»
 میهدمی رارق نامتجد ی‌زکرم اَتهس ار نأ س‌پس) دشاب نشور اَناذ مه لقع دزدرد و دشابی لَوا و
 دوشمی عی شه کی ی‌زیچ ره ی‌نعی) تسا عی شه، عی شه مک میهفی مه کنیا لثم؛ (میسر بل قعه هب اذ
 ی‌تآیناذ ش‌دوخ ی‌ارب و دبایی م‌تینیش و، درک عَجوت و هراشا و اَهن اوتی م و دوشمی مه هراشا ل‌باق
 «دنوشی مذ مه عفر و دنوشی مذ مع مج هب اض یقن و د ای، تسین ش‌دوخ ض یقن عی شه ای، (دنکی م ادیب
 نشور مک میسر می‌لناسم هب ام هکتسا ی‌هیدب هلئسم نیا. دننسه هیرورض و ایلوا تا قیدصت اهنیا
 می‌هاوخی مذی قیدصت رگید اهنیا زال بقه و دنرادن زاینی ی‌لیلد چیه هب رگید و دننسه ی‌هیدب و

رُوصت ل‌کی ف‌کلذ م‌زلی، همدقتیر رُوصت ی‌ل‌رُوصت ج‌اتحا اذاس ی‌لف، رُوصتلا بابی ف‌لوقلا کلذکف
 دوجولا و ناکملا و بوجولاک، هیلع ق‌بایر رُوصتبل صتبی لا و فقیر رُوصت ی‌ل‌ا هنتلا ن‌م‌دبلا لب
 ایلرطف ایلوا اَسترا ل‌قلای ف‌مسترم ن‌هذلا ی‌ف‌تو زکرم اَحصناعم، اهرناظن و هذ ن‌ا ف‌

زاین روصت کی هک میبوگی می‌تقو هک تسین روطنیا ی‌نعی؛ تسا لوق نیهم مه روصت باب رد»
 ام هرخلاً اب ن‌وچ. دشاب روطنیمه تاروصت اَهمه رد، دشاب ش‌دوخ زال بقه ی‌رگید روصت هک دراد
 ی‌هیدب روصت کید رگید نأ و دهنی م‌لیکشت ار ام تاروصت ل‌وا اَلیپ هک میسر می‌ی‌روصت هب
 تقیس و ارب هک ی‌رگید روصت هب و دشاب نشور رگید هک دوشی هنتمی ی‌روصت هب دیاب س‌پ. تسا
 دهاوخی مذی رگید روصت ن‌اشروصت زال بقه هک دوجو و ناکما و بوجو لثم؛ دشابن ل‌صتم دراد
 لقع رد و دنزوکرم ن‌هذ رد هک دننسه ی‌حصی ناعم اهنیا ریاظن و دوجو و ناکما و بوجو نیا
 «دنامسترم ی‌رطف و ی‌لَوا اَسترا تروصب

؛ دنکی م‌س‌اسحا ار ن‌آ ی‌سکره هکتسا ی‌ایضق، ناکما. دنکی م‌س‌اسحا ار دوجو ی‌ا‌هچبره
 می‌ار ناکما، تسا هذش دوجوم اَعبی لَوا، دوبذ ذغاک نیا هک دینیب و دینک ماگن امش هک ردقنیمه لَثم
 ، ن‌ا روصت هک ی‌تهج ی‌نعی بوجو. دنکی م‌س‌اسحا ار بوجو ناسنا. تسین زاینی ی‌رگید زیچ هب و دیمهف
 بجاو اهزیچ زا ی‌ضع هک دنکی م‌س‌اسحا و دمهفی م‌ناسنا. تسا ن‌آ ی‌ج‌راخ ق‌قت موزل هب مکد بجوم
 رگا دنکی م‌ت‌عاطا لاوم زاه کی دبعی تد؛ دمهفی م‌ار بوجو و موزل ی‌انعم، دارفا اَهمه. دننسه م‌زلا و
 هب رگا. درکی مذت‌عاطا وازا، دیمهفی م‌ار بابحتسا هکلب، دیمهفی مذار بوجو ی‌انعم لاوم ملاک زا
 مه هلاس و د‌هچن نیا ی‌تد؛ دوری م‌اروف؛ اورب اجنیا زا: دیبوکب، تسا هذاتسیا امش ی‌ولج هک ی‌ا‌هچن نیمه
 رد هکتسا ی‌یادتبای انعم کید بوجو س‌پ. دروخی م‌کنک دتسیاب رگا هک دنادی م‌ و دمهفی م‌ار بوجو
 دی‌آمی سکره ن‌هذ

ن‌ا موهفم تهادب ب‌س‌ه‌ب دوجو فیرعت عانتما

اهل اَنیبعت و ل‌ابلاب اَراطخا و ن‌هذلا اَهبینت کلذ نوکیف، ملاکلب ی‌ناعملا هذه رُاهظا دِصقُ ی‌تمف
 اهنم رُهشأ ی‌ه‌ا‌یشاب اهتدافا ل‌لقعا ی‌فتاز کترملا رئاسن م‌قر اشل‌لاب
 «هر وقتی که این معانی در کلام اظهار می‌شود و می‌خواهیم درباره این معانی صحبت کنیم،
 برای تنبیه ذهن و در خاطر آوردن است و برای این است که معانی را به‌واسطه اشاره از سایر
 مرتکزات مشخص کنیم (یعنی این معانی را متعین کنیم و بخواهیم که اینها را زودتر در عقل
 تصور کنیم) نه‌اینکه بخواهیم این معانی را با اشیائی که مشهورتر از اینها هستند روشن کنیم
 (چون اینها خودشان از همه مشهورتر هستند).»

نیعمه هچ و ق‌اطم هچ، دوجو تابثا ن‌دوب‌لاحم

ح‌یحصر ی‌غل لب، هذعی اَغتسَمف - دوجوم و ه‌امب دوجوملا ی‌ا - ملعلا اذ ه‌عوضوملا دوجولا ت‌ابثا اَما و
 کلذ ناک اذ اُصوصخ و، ت‌ابثلا اَقیقده هب دیراً و ل‌ن‌کمم رُیغ مسفنا عی شلا ت‌ابثا ن‌لأ؛ اَقیق‌ط‌لاب
 ت‌وبثلا س‌ف‌ذعی شلا
 رد و بلاقر د‌هکنیا ه‌ن، ی‌یاهنتهب دوجوم دوخ ی‌نعی، م‌ل‌ع ن‌یا عوضوم ی‌ارب دوجو ت‌ابثا اما و»

تسا ن کم ریغ نوچ! تسیند حیحصه لاصا و درادن تابتا ای و فیرعت هب یزاین (دیایید رهظمه
 ار یئید دیناوتی منامش نوچ، دیرواید ناهرید شیارید و دیناسرد تابتا هب ار ن اعاو دیهاوخب هک
 «تسا تویت نامه، عی ش ن ا لاصا هک اجنیا رد اصوصخ؛ دینک تبات ش دوخ یارب

دیز و میریگی مهیم دیز ار ل و ا دیز لاثم؛ مینک هیجوت ی وحنه میناوتی مدیز دیز رد ل اثمبابنم
 نیا نید اجنیا رد ام. تسا نیا دوخ، عی تسنادی من هک ی دیز ن ا نادب: مپیوگب و میریگی لیصفت دیز ار مود
 هک تسا ی دیز نامه نیا: مپیوگی مدعب، مینکی عی لقع ل معت و میهدی م رارق یروصد و عی سنا ریغت، ود
 دوب و ترظن رد

و مینک راکهچ، دوب عی تسه و دوجو و تویتلا سفن، ناهرید رد ام لومحم و عوضوم رگا اما
 مینک تسرد ریغت، تویت ات و د نید میناوتی من لاصا ام و تسا تویت، تویت! مینک تسرد ریغت هنوگچ
 انعم نیا اذل! هچ عی نعی «دراد دوجو، تویت» سپ؛ تویت ی نعی دوجو! هچ عی نعی «دراد دوجو، دوجو»
 دنک تسرد ریغت دنهتساوخ اهی ضعب هچرگ! درک روصت ار ن ا ن اوتی من لاصا و درادن

فاباضلا ن ا امک - دوجولا و تویتلا موهفم سفن، تافدارملا ن م اهریغ و ا دوجوملا و ا تابتلا ن ا ف
 و ا رخا عی شد دوجو دوجولا ن ا ک اوس - زاجملا بسحب ل ا، اهریغ لا قفاض ل ا سفن وه عقیقطلاب
 بتاد و عقیقعد دوجو

ن بییت لا و ناهرید بجوتسید سیل و، نیمسقا ن م انیش عی بای لا - ق لطلما ی - وه وه امب وه و
 س حلا و ناهر بلا ل، بتبلا سفن نوک و ا طقف عی شد نوک وه اماند عاقولا عی ف ن وکلا ن ا قرورضب
 ؛ ماسجلاب ق لعتی ذلا دوجولاک ل و ل ا و، مابس لا ی ذلا دوجولاک ی ناثلما. اعیج نیمسقا ابجوا
 مریغ ایدوجوم وه ضراعلما دوجولا و، سفن ایدوجوم وه عی شب ق لعتما ریغلا دوجولاف
 اجنیا رد عی نعی) دننسه دوجو اید تویت موهفم دوخ (ن ا ک و نوکل ثم) و دنیا ریغ اید دوجوم اید تبات
 نید و تسا ل و عفم مسا هک دوجوم نید و؛ تسین عی قرف تویت نید و تسا فصو هک تبات نید ریگید
 ، تقیقعد رد مه فاضم هک یروطنامه؛ (تسا دوجو نامه سفن، دوجوم و تسین عی قرف دوجو
 هفاض ریغ هن، تسا هفاض سفن

عی لکیه ش دوخ یارب ملاغ؛ تسیند دیز «ملاغ» نیا، «دیز ملاغ»؛ دپیوگی عی تقو هفاض ت حبر رد
 هفاض ی انعم ایآ؟ تسا هنوگچ «دیز ملاغ» رد طابترا سپ. دراد عی لکیه ش دوخ یارب مه دیز و دراد
 ی بانط ام و درادن دوجو ی زیچ نینچکی، هن؟! تسا هدش هتسب دیز هب ملاغ نیا زا بانط کی هک تسا نیا
 یروشکرد ملاغ نیا لاصا دیاش. دشاب هدش ل صو ملاغ هب دیز زا، سکعلاب اید دیز هب ملاغ زا هک مینیبی من
 امش هکنیا سپ «دیز ملاغ»؛ مپیوگی م ام ل احن یعد ی لو، تسا یرگید روشک کی رد دیز و تسا
 ملاغ نیا؟ تسا هدش هفاض «ملاغ» ی اجک؛ تسا هدش هفاض و تسا فاضم «ملاغ» نیا؛ دپیوگی م
 ام و، دروخی م هوم دراد و تسا هتسشن فرطن ا مه دیز و دنکی م تباتک دراد و تسا هتسشن فرطنیا
 عی جوم چیه؟ سکعلاب اید تسا هتفر دیز نورد ملاغ زا عی جوم ایآ. مینیبی من عی هفاض چیه و دنیا طسو
 ؟! هچ عی نعی «تسا دیز هب هفاض ملاغ» هکنیا و فاضم نیا سپ. تسین

دوخ و هفاض دوخ عی نعی هفاض ل ا سفن و. بتیقعلما ق لعت سفن زا تسا ترابع اجنیا رد فاضم
 هک عی جراخ ملاغ ل ا و؛ مینکی م هفاض دیز هب ار - عی جراخ ملاغ هن - عی لقع ملاغ ام عی نعی. عی لقع ق لعت
 ماجنا هنذ ملاغ رد دراد تسه هچره سپ. تسین ل صتم ناشنید مه عی بانط و تسا هتسشن شیاچرس
 رارقرب دیز و وانید مطبار کی هک تسا ی نهذ ملاغ کی، ن هنذ ملاغ رد. دوشی م تسرد و دریگی م
 «دیز» هب و مپیوگی م فاضم «ملاغ» هب، زاجم بسحب هک تسا مینهد هفاض سفن نامه نیا. میناودرک
 مپیوگی م هفاض مه اهنیا نید تبسن هب و مپیوگی م مینا فاضم

عی لولعم دوجو و تانیعت دوجو عی نعی) دشاب رخا عی شد دوجو، دوجو نیا هک دنکی من عی قرف ل ا اح
 بتاد و عقیقعد دوجو اید) دشاب طبار دوجو هاوخ و دشاب ق لعت و نیعتم دوجو هاوخ، دشاب باشد (یعنی
 وجود مطلق باشد).»

اهنتم، دنکی من مه ابی قرف و تسا ش دوخ مه رخا عی شد دوجو نوچ؛ تسا تویت دوخ و ره عی نعی
 یرگید زیچ مه نیعتم دوجو ن ا سپ؛ و ا تیها م نامه ز ا تسا ترابع نیعت نیا هک تسا هتفرگ نیعت کی

تسید دوجو تا ذتقیقذ زا ریغ

«و این وجود بما هو هو از هیچکدام از این دو قسم ایا ندارد و با هیچکدام مشکلی ندارد؛ چه به صورت مطلق باشد و چه به صورت متعین باشد (یعنی مثل موم است که به هر شکلی که بخواهد درمی آید).

امش و دوشی مذتباذ، نیبم و نایب و نیبیت اب و دنکی مذ ادیب بوجو، ناهرب اُطساو به دوجو نیا عی شد نوک ایامناد نوک، عقاو رد مکنیا ترورضه؛ دینکت تابنا دوجو نیا یارب ار توبذ دیناوتی مذ و ناهرب مکلِب؛ (تسا قلم دوجو ینعی) تسا ش دوخ ای (تسا نیعتم و قلعتم دوجو ینعی) تسا «دنکی م باجیا ار مسق و درهم سد

دیوگی م قلم دوجو یارب ناهرب نای ینعی؛ دندهی م بوجو نای به مکنیا مذ، دنکی م باجیا ار نای لاثم و دنکی م تباذ نیعتم دوجو یارب ار بوجو م هی سد لیلد و، دشاب هتشداد قحت دیاب قلم دوجو م به ای و دشاب هتشداد دوجو دیاب رقب، لیلد نیا به ای و دشاب هتشداد دوجو دیاب ناسنا، لیلد نیا به؛ دیوگی م دیاب ملاء، لیلد نیا به ای و دشاب ریغم دیاب عامسد، لیلد نیا به ای و دشاب هتشداد دوجو دیاب رجش، لیلد نیا م تباذ ار نای بوجو طقف م ناهرب و، دنکی م تباذ ار ی سد بوجو، سد لیلد نیا سپ. دشاب ثداد رد ناهرب نیاربان. دنک تباذ ار نای تقیقذ دناوتب ناهرب م تسا لاحم اما؛ دشاب ی بوجو دیاب م دنک دشاب قلم و حنه دیاب دوجو؛ دیوگی م و دنکی م باجیا ار وا دوجو طقف ینعی؛ تسا لیلد یانعم به اجنیا دوجو، دوجو کی؛ دیوگی م ناهرب کی؛ میراد دوجو و اجنیا رد ام ینعی. دشاب طیسب و حنه دیاب دوجو ای ظفد ای، ل احن یعد رد و دراد نایرسد عایشا م م هر رد مکتسا ی دوجو نای و تسا ی مسقم طرشبلا و قلم دوجو م هر کی؛ دوزاد دوجو ناشدوخ یارب م هر دوجو نیا ی هان یعتم، عایشا م م هر رد نایرسد لقع دوجو و مکنلام دوجو، عامسد دوجو، رجد دوجو، رجش دوجو لثم، دنکی م تباذ ار تانیعت نیا

«قسم دوم: وجودی است که اصلاً سبب ندارد (و خودش علّة العلل و وجود مطلق است).

قسم اول: وجودی است که به اجسام تعلق می گیرد (و کون الشیء است، یعنی وجود مظهر و متعین است)»

نیمه م هر جم تآیهام لثم ماسجا ریغ اذل. دنزی م لاثم طقف نیعتم تادوجو یارب اجنیا رد متبلا دنتسه روط

و، (تسا قلم دوجو ینعی) تسا ش دوخ تیدوجوم نامه، درادذ ی زیچ به قلعت مکی دوجو» «تسا ش دوخ ریغ تیدوجوم مکتسا نای تیهام، دوشی م عی شد به ضراء مکی دوجو

تیدوجو کی و، تسا مسفند تیدوجو مکتسا میراد قلم دوجو کی؛ میراد دوجو و اجنیا رد ام سپ دنکی م ادیب قلعت، ناکما ماقم رد ملاء رد مچنأ. تانکم تیدوجوم زا تسا ترابع مکتسا میراد ریغ قلعتم¹. تسا دوجو، دناشکی م دوجو ملحرم به مدع ملحرم زا ار تیهام و دوشی م تیهام ریضراء و دمحمل آ و دمحم ی لعل ص مهللا

¹ ۲۷ و ۱۶ ص ۱، ج، تیلاعتللا تمکحلا